

Huvudman

Umeå kommun
utbildningskontoret@umea.se

Beslut

Datum 2024-11-29

Dnr 2024:2992

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Bräntbergsskolan 7–9 i Umeå kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 30 april 2024

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Umeå kommun avseende brister rörande förandet av betygskatalog. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betygskatalog och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Bräntbergsskolan i Umeå kommun har ingått i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 30 april 2024 beslutat att tilldela Umeå kommun en anmärkning rörande beslut om betyg och signering av betygskatalog.

Umeå kommun har den 18 juni 2024 samt den 28 juni 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen. En kortare telefonintervju med rektor har genomförts 20 november 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Umeå kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från vårterminen 2024 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation. Betygskatalogen förs på papper och består av en sida med en tabell där elevernas namn och personnummer framgår samt elevernas samtliga betyg. Nedanför tabellen finns information om vilken klass och termin betygskatalogen avser samt information om huvudman, skolenheten, skolenhetskod och lägeskommun. På baksidan av pappret med elevernas namn och betyg finns en översikt över vilka lärare som är betygssättande i respektive ämne med deras egenhändiga signaturer och datering för betygssättning samt information om klass, termin, huvudman, skolenhet, skolenhetskod och lägeskommun.

I ämnena biologi, fysik, kemi och teknik har undervisningen i klass 9D bedrivits av en icke legitimerad lärare. Betygen i dessa ämnen är därför även signerade av en legitimerad lärare.

I några fall har ändringar gjorts och i de fall framgår såväl det gamla som det nya betyget samt när och vem som gjort ändringen.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är

legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen (2011:185) finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §).

Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Umeå kommuns verksamhet vid Bräntbergsskolan uppfyller författningarna avseende att betyg beslutas av legitimerade lärare.

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande är en brist att inte varje betyg i betygskatalogen är signerat och daterat. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en egenhändig signatur med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Umeå kommuns verksamhet vid Bräntbergsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering av betygskatalog.

Skolinspektionen bedömer att det i nuläget finns särskilda skäl att avstå från att ingripa vidare mot aktuell brist. Denna bedömnings görs mot bakgrund av att Skolverket har meddelat att myndigheten har för avsikt att se över föreskrifterna om betygskatalog och behov av ytterligare stöd när det gäller vilka krav som ställs på signering av betyg i betygskatalogen.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Mattias Ryd.